

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 15 Nisan 2019 • No: 133

İşsizliğe, Hayat Pahalılığına, Kıdem Tazminatımıza Göz Dikilmesine, EYT'lilerin Haklarının Yok Sayılmasına Hayır!

1 Mayıs'a Sahip Çıkalım, Birlik ve Dayanışmamızı Güçlendirelim!

Siyasi iktidar ve patronlar sınıfı haklarımıza saldırırken sessiz kalamayız! 1 Mayıs'a sahip çıkmak ve haklarımız için mücadele etmek yarınlara sahip çıkmaktır. Bu saldırı dalgasına karşı durmak; işsizliğe, hayat pahalılığına, kıdem tazminatımıza göz dikilmesine, EYT'lilerin haklarının yok sayılmasına hayır demek için birlik ve dayanışmamızı güçlendirmek zorundayız!

İşçiler, emekçiler, kardeşler!

Siyasi iktidar ve sermaye sınıfı el ele vermiş haklarımıza saldırıyor. Maliye Bakanı Albayrak'ın hükümet adına açıkladığı Yeni Ekonomi Programı, krizin faturasını işçi sınıfının sırtına yüklüyor. Siyasi iktidar, patronlar sınıfının taleplerini karşılamak için seçimlerin bitmesini bekliyordu. Nitekim Cumhurbaşkanı Erdoğan, 31 Mart gecesi yaptığı konuşmada sıranın ekonomik reformlara geldiğini açıkladı. Aynı gece, patron örgütleri peş peşe bildirimler yayınlayıp reformların hayata geçirilmesini istedi. "Reform" iyileştirme anlamına geliyor. Ama biz biliyoruz ki onların reform dediği şey, sadece sermaye sınıfının çıkarına olan iyileştirmeler, uygulamalar ve yasal düzenlemelerdir.

Hükümetin açıkladığı programa göre, kıdem tazminatı fona devredilecek ve BES'ten çıkmanın önü kapatılacak. Hükümet, sermaye sınıfı için yeni bir kaynak oluşturmak istiyor. Kurulacak kıdem tazminatı fonunu ve BES'i ortak

bir sistem içine alarak, burada biriken muazzam parayla bankaları ve şirketleri fonlamayı hedefliyor. İşsizlik Sigortası Fonu'nda biriken on milyarlarca lirayı işsizler yerine bankalara ve şirketlere aktaran AKP hükümeti, kıdem fonunu da aynı şekilde patronlar sınıfı için kullanacak.

Kıdem tazminatı, işçinin kolayca işten atılmasını engelliyor. Bu açıdan iş güvenliği sayılır. Patronlar sınıfı, elimizde kalan bu hakkı da çalmak ve hiçbir engelle karşılaşmadan bizi işten atmak istiyor. Krizin ağırlaştığı ve işten atmaların hızlandığı şu günlerde, kıdem tazminatının kaldırılması çok daha fazla işçiyi işsiz bırakacak.

Sınıf kardeşlerimiz!

Maliye Bakanı Albayrak, kurumlar vergisinin düşürüleceğini ve verginin tabana yayılacağını açıkladı. Sermaye hükümeti, acı ilacı ışıltılı paketlere sarıp bize şerbet diye içirmeye çalışıyor. Kurumlar vergisinin azaltılması demek, şirketlerin daha az vergi ödemesi demektir. Verginin tabana yayılması ise, işçi ve emekçilerden alınan verginin artırılmasıdır. Yani hükümet, patronlar sınıfını daha fazla zengin etmek için sırtımızdaki vergi yükünü arttırıyor. Kıdem tazminatının gasp edilmesi, BES'in zorunlu hale getirilmesi ve sırtımızdaki vergi yükünün artırılmasıyla, yaşam koşullarımız daha fazla kötüleşecek.

Emekçilerin mutfağındaki yangın siyasi iktidarın umurunda bile değil. Kriz, işçi sınıfının alım gücüne ağır bir darbe indirdi. Yükselen enflasyon ücretlerimizi erittikçe eritiyor. Meyve sebze enflasyon yüzde 70'leri aşıyor. Efendiler saraylarında, yalılarında, villalarında lüks ve ihtişamlı bir yaşam sürerken, alın teri döken milyonlar için menemen bile lüks bir yemek haline gelmiştir.

İşsiz sayısı son bir yılda bir milyondan fazla artarak 7 milyonun üstüne çıktı. Bin kişinin alınacağı işe on binlerce kişinin başvurusu, işsizlik kuyruklarının uzayıp gitmesi işçilerin ne duruma düşürüldüğünü ortaya koyuyor. Milyonlar işsizlikten dolayı evine ekmek götüremezken ve bunalıma düşerken, milyonlarca EYT'li ise emekli olamıyor. Sermaye hükümeti, "EYT'lilerin istekleri olursa SGK batar" yalanıyla halkı aldatmaya çalışıyor. EYT'lilere "türedi" diyen bu hükümet, SGK'nın fonlarını özel hastanelere akıtmaktan geri durmuyor. Bu nasıl düzen, bu nasıl adalet?

Üretenler, kardeşler!

İşsizlik ve yoksulluk canımızı yakıyor. Ücretlerimiz düşük. İş saatleri uzun, çalışma koşulları son derece ağır, yorucu. Erken yaşlarda yıpranıyor, çöküyoruz. Her ay iş kazaları yüzünden ortalama 150 kardeşimizi kaybediyoruz. Ama siyasi iktidar işçi sınıfının daha iyi çalışma ve yaşam koşulları talebine kulak tıkıyor. Zaten grevlerimizi yasaklayan, patronlar karşısında işçilerin elini kolunu bağlamak

isteyen bu iktidar değil mi? Siyasi iktidarın tek önceliği patronlar sınıfını daha fazla zengin etmektir.

Kriz giderek ağırlaşıyor, tarım tümüyle çökmüş durumda. Bu yüzden, alın teri döken milyonların hoşnutsuzluğu artıyor. Egemenler ise, sopa sallayarak, devlet gücünü kullanarak üreten milyonları korkutmaya ve sindirmeye

çalışıyorlar. Tek kişinin yönetimine dayalı rejim kendisini eleştiren herkesi, hakkını arayan işçiyi hain olmakla damgalıyor. Toplum yapay temelde kutuplaştırıyor, emekçilerin bir bölümünü diğer bölümüne karşı kışkırtarak birlik ve beraberliğimizi engellemek istiyor. Yandaş medya, tam anlamıyla zehir saçan, nefret ve kin kusan bir dil kullanıyor. Dini inançlarımızı kendi çıkarları uğruna paspas ediyorlar. Yalanlarla bilinci bulandırılmış, iradesi esir alınmış, sorgulamayan, karşı çıkmayan, boyun eğen bir toplum istiyorlar. Çünkü iktidarın nimetlerini, mevki ve makamlarını, ayrıcalıklarını, lüks ve ihtişamlı yaşamlarını kaybetmek istemiyorlar. Çünkü hangi inançtan olursa olsun emekçilerin birleşmesinden, hakları için ayağa kalkmasından ödleri kopuyor.

Sınıf kardeşlerimiz!

Gözümüzü açmanın, bir sınıf olduğumuzu hatırlamanın, işçi sınıfının bayrağı altında birleşmenin zamanı gelmedi mi? Biz üreten milyonlar, biz işçi sınıfıyız. Biz birleşir ve ayağa kalkarsak, dağılır toplumdaki korku, umut boylu boyunca sarar ülkeyi, sarsılır egemenlerin sömürü düzeni! Dünya ve Türkiye işçi sınıfı, geçmişte defalarca örgütlenip ayağa kalkmayı başardı. Bu sayede 16 saati aşan işgününü 8 saate düşürmeyi, çalışma ve yaşam koşullarımızı düzeltmeyi başardık. İşte 1 Mayıs işçi sınıfının bu mücadelesini simgeleyen bir gündür.

1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. 1 Mayıs, uzun iş saatlerine, düşük ücretlere, kötü yaşam koşullarına, horlanmaya "yeter" diyen dünya işçilerinin mücadelesinin adıdır. Demokratik hak ve özgürlükler mücadelesidir 1 Mayıs! 1 Mayıs, emekçi kadının ikinci cins sayılmaya hayır demesi, tacize ve şiddete karşı çıkmasıdır. 1 Mayıs, sömürünün, savaşların, toplumsal eşitsizliklerin olmadığı; insanlığın barış içinde, kardeşçe bir yaşam sürdüğü sınıfsız ve sınırsız bir dünya hayalidir!

Siyasi iktidar ve patronlar sınıfı haklarımıza saldırırken sessiz kalamayız! 1 Mayıs'a sahip çıkmak ve haklarımız için mücadele etmek yarınlara sahip çıkmaktır. Bu saldırı dalgasına karşı durmak; işsizliğe, hayat pahalılığına, kıdem tazminatımıza göz dikilmesine, EYT'lilerin haklarının yok sayılmasına hayır demek için birlik ve dayanışmamızı güçlendirmek zorundayız!

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın İşçi Sınıfının Uluslararası Mücadele Birliği! ■

**Gözümüzü açmanın,
bir sınıf olduğumuzu
hatırlamanın, işçi sınıfının
bayrağı altında birleşmenin
zamanı gelmedi mi? Biz
üreten milyonlar, biz işçi
sınıfıyız. Biz birleşir ve
ayağa kalkarsak, dağılır
toplumdaki korku, umut
boylu boyunca sarar
ülkeyi, sarsılır egemenlerin
sömürü düzeni!**

SGK Fonları Kimleri Fonluyor?

A dı üstünde sosyal güvenlik kurumu... SGK hastalık, iş kazası, malullük ve analık durumlarında işçilerin sağlık hizmeti alabilmesi, gelir kayıplarının telafi edilmesi, emeklilikte yaşamlarını devam ettirebilecekleri bir gelire sahip olabilmeleri için kurulmuştur. SGK, milyonlarca işçinin ücretinden yapılan kesintiler üzerinde yükselen devasa bir dayanışma fonudur aslında. Bu fon ne devletlerin ne de patronların buluşudur, işçi sınıfının uluslararası mücadelesiyle kazandığı en önemli haklardan biridir. Bugünlerde EYT'lilerin emeklilik hakları için verdikleri mücadele sık sık SGK'yı da gündeme getiriyor. Çünkü iktidar SGK'ya maliyeti nedeniyle emeklilik hakkının verilemeyeceğini öne sürüyor. Peki, gerçek durum bu mu?

Dediğimiz gibi, SGK gelirlerinin çok büyük bir kısmı işçilerden kesilen primlerden oluşuyor. Peki bu büyük fonun yönetimi ve denetimi kimin elinde bulunuyor? Onu oluşturan işçilerin mi? Elbette hayır! Üstelik geçtiğimiz Temmuz ayında SGK ile ilgili düzenlemelerde yetki Meclisin elinden alındı ve tek başına Cumhurbaşkanına verildi. **Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle SGK Sayıştay denetiminden de çıkarıldı.** Bu hamleler işçilerin örgütsüzlüğünü fırsat bilen iktidar sahiplerinin, SGK bütçesini istedikleri gibi kullandığını gösteriyor. Fon patronlara peşkeş çekiliyor, sıra işçilere gelince "kaynak yok, bütçe açık veriyor" deniyor.

TÜİK verilerine göre bugün 9,6 milyon işçi kayıt dışı çalıştırılmaktadır. Yani neredeyse her üç ücretliden biri kayıt dışıdır. Kayıt dışı istihdamla patronlar hem vergi kaçırıyor hem de SGK fonuna aktarılması gereken milyarlarca lirayı ceplerine atıyorlar. Bir diğer sorun ise milyonlarca işçinin daha fazla ücret almasına rağmen asgari ücretli gösterilmesidir. Patronlar işçinin SGK primini en alt düzeyden yatırarak hem işçinin hakkını gasp ediyorlar hem de SGK gelirlerinin azalmasına neden oluyorlar. İktidar ise kayıt dışı istihdamı ve işçi ücretlerinin düşük gösterilmesini engellemek yerine görmezden gelmeyi tercih ediyor. Güya kayıt dışı istihdamdan vazgeçirmek bahanesiyle patronlara SGK prim desteği verip onları ödüllendiriyor! İstihdam teşviki adı altında işveren prim payı en az yüzde 5, bazı durumlarda ise yüzde 50'ye

varan oranlarda indiriliyor. SGK, prim alacaklarının peşine de düşmüyor. Prim borçlarını ödemeyenlerin gecikme faizleri düşürülüyor, siliniyor. 2018'de SGK'nın bütçe açığı 34 milyar lira iken sadece 2017 yılı sonunda tahsil edemediği prim alacakları 83 milyar liraydı. Bu miktara bir de kayıt dışı istihdamın ve SGK priminin düşük gelir üzerinden yatırılmasının neden olduğu kayıpları ekleyin. İktidarın oyunları olmasa, SGK'da açık falan kalmayacağı gibi büyük bir bütçe fazlası bile oluşur!

Sadece bu da değil. SGK fonundan azımsanmayacak meblağlar özel hastanelere aktarılıyor. İşçilerin artık özel hastanelere de gidebildiğinin propagandasını yapan AKP iktidarı, bu konuda asıl olarak özel hastaneleri ihya etti. Herhangi bir özel hastaneye giden her işçi, muayene katılım payı dışında kendisine yüksek bir fatura çıkarıldığını gayet iyi bilir. Hem SGK'dan aldıkları pay hem de işçilerden aldıkları fark sayesinde özel hastanelerin kârlılık oranı her geçen gün artıyor. **2018 yılında özel hastanelere SGK'dan aktarılan pay yüzde 571 artarak 6,2 milyar liradan 41,7 milyara yükselmiştir.** AKP iktidarı her ne kadar işçilerin sağlık hizmeti almasını kolaylaştırdığını iddia etse de, bu rakamlar asıl gayenin ne olduğunu yeterince ortaya koyuyor.

Çok açık ki siyasi iktidar sorunu çözmeyi değil faturayı işçiye kesmeyi tercih ediyor. Emeklilik maaşları şimdiden kuşa dönmüş durumda ama 2008 yılında yürürlüğe giren yasayla halen kademeli olarak düşmeye devam ediyor. Aynı yasayla emeklilik yaşı bugünün ve geleceğin işçi kuşaklarını etkileyecek şekilde yükseltildi. Buna göre 2048 yılında kadın ve erkeklerin emeklilik yaşı eşitlenerek 65 olacak. İşsiz kaldığımızda hastaneye gitsek de gitmesek de GSS (Genel Sağlık Sigortası) primi ödüyoruz. Her muayene olduğumuzda katılım payı adı altında muayene ücreti, ilaç aldığımızda ise ek olarak reçete ücreti ödüyoruz.

Kardeşler, tablo çok nettir. **İktidar, işçiler için kullanılmalı gereken SGK fonunu sermayedarlara peşkeş çekiyor.** Sözde oluşan açığı kapatmak için patronların yakasına yapışmak yerine işçilerin ümüğünü sıkıyor. Bilelim ki emeklilik hakkımız gasp ediliyorsa, bunun nedeni örgütsüzlüğümüzdür. ■

1989 Bahar Eylemlerinden Bugüne

Türkiye işçi sınıfının 30 yıl önce yükselttiği mücadele, sınıfımızın tarihine “89 Bahar Eylemleri” olarak geçti. Toplu sözleşme dönemi gelen kamu işçilerinin fitilini ateşlediği eylemler, Türkiye’nin birçok kentine yayıldı. Kamu ve özel sektör işçilerinin katıldığı eylemler büyük bir kitleselliğe ve canlılığa ulaştı. 89 Bahar Eylemleri, 12 Eylül darbesinden sonraki en kitlesel eylemlerdi. Kasvetin dağılmasında, işçilerin güç ve güven bulmasında önemli bir rol oynadı. İşçi sınıfı olarak bir kez daha yoğun saldırılarla karşı karşıya olduğumuz şu dönemde, 1989 Bahar Eylemlerini hatırlamak büyük önem taşıyor.

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesiyle toplum baskı altına alınmış, yasaklarla korkutulup sindirilmişti. Her türlü grev, yürüyüş, toplantı ve eylem yasaklanmış, işçilerin hak arama yolları kapatılmıştı. Sendikaların kolu kanadı kırılmış, DİSK ve Maden-İş gibi mücadeleci sendikalar kapatılmış, işçiler işten atmalarla, tutuklamalarla yüz yüze kalmıştı. İşçilerin geçim derdi Özal hükümetinin umurunda değildi. Fakat ‘89 yılına doğru hava değişmeye başladı. Düşük ücretlere, artan yoksulluğa ve kötü çalışma koşullarına karşı fabrikalardan sesler yükseldi, işçilerin eylemleri Özal hükümetinin maskesini düşürdü.

1986’daki Netaş Grevi ve 1987’deki Kazlıçeşme deri işçilerinin grevleri 1989 baharının müjdecisiydi. Tarihler ‘89 baharını gösterdiğinde 600 bin kamu işçisi toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin tıkanması üzerine haklarını almak için çetin bir mücadele başlattı. Karabük ve İskenderun demir-çelik işçileri, Haliç ve Camialtı tersane işçileri, Cevizli tekel işçileri, karayolları ve askeri dikimevi işçileri ‘89 Bahar Eylemlerine katıldı. İşçiler fabrikalarda yaptıkları toplantılarla, attıkları cesur adımlarla haksızlıklara karşı çıkmaya başladılar. Tekel, tersane, dikimevi, demir-çelik gibi kamu işyerlerinde işçilerin aldığı mücadele kararları bir kentten diğerine sıçradı. Kamu işçileri gerçekleştirdikleri grev ve eylemlerle, miting ve yürüyüşlerle toplumsal destek kazandılar. Kararlılıkları her geçen gün artan işçiler, ülkenin en temel gündemi oldular. 600 bin kamu işçisinin sürdürdüğü görüşmeleri 1 milyon özel

sektör işçisi de yakından takip ediyordu.

‘89 baharı boyunca kamu işçileri, baskı ve yasaklara rağmen hakları için kararlılıkla direndiler. “Vur Vur İle sin Çankaya Dinlesin”, “İşçi-Memur El Ele Genel Greve” sloganları yükseliyor, işçiler hep beraber ana yolları kapatarak seslerini duyurmaya çalışıyordu. Yüz binlerce işçi Mart, Nisan ve Mayıs ayları boyunca Türkiye işçi sınıfı mücadelesine adeta baharı getirdi. Grev, yürüyüş ve eylemlerle geçen 3 ayın sonunda Özal hükümeti geri adım atmış ve kazanan işçi sınıfı olmuştu. Türk-İş ile devlet arasında yürütülen sözleşmeler neticesinde işçiler yüzde %140 oranında zam aldı. İşçi düşmanı ANAP iktidarı ilk seçimde büyük oy kaybına uğradı. Büyük kentin belediye yönetimlerini SHP kazandı.

‘89 Bahar Eylemleri özel sektörde çalışan işçilerin eylemlerini de canlandırmış metal, petrokimya ve lastik gibi işkollarında mücadele yükselmişti. 1989 Bahar Eylemleri, 12 Eylül yasalarını arkasına almış sermaye sınıfına vurulmuş bir tokattı. Türkiye’de işçi sınıfının mücadelesi giderek yükseliyordu. 1990’ın sonunda maden işçilerinin grevi patlak verdi. Maden işçilerinin aileleriyle Ankara’ya başlattığı yürüyüş, 100 bin kişiyi aşıyordu.

30 yıl önce işçiler, onları küçümseyen kibirli mükte dirlere boyun eğmeyeceklerini göstermişlerdi. 12 Eylül darbesinden aldıkları güçle “gülme sırası bizde” diyen patronların yüzlerinin asılmasına neden olmuşlardı. Bürokrat/işbirlikçi sendikacılar, işçilerin tabandan yükselen mücadelesiyle koltuklarından uzaklaştırılmıştı.

Aradan 30 yıl geçti. Ne yazık ki işçi sınıfının örgütlü gücü zayıfladı. Ücretler, açlık ve yoksulluk sınırının altında. Her ay 150 işçi iş kazalarında katlediliyor. EYT’lilerin sesi boğuluyor. İşsizlik bunalımı körüklüyor. İşçiler örgütsüz, dağınık ve kutuplaştırıcı siyasetin etkisi altında bulunuyor. Taşeronlaştırma ve esnek çalışma kadrolu işçiliğe büyük darbe vurdu. Sendikasılaştırma ve grev yasakları arttı. Ancak tarih gösteriyor ki bu durum kaderimiz değil. 1989 Bahar Eylemleri, işçi düşmanlarına cevabı yine işçilerin vereceğini gösteriyor. Er ya da geç bu olacak! ■

Kimin Tarafındasın?

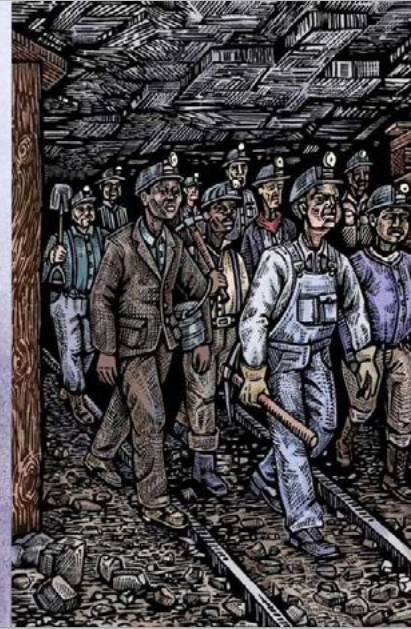
1929 yılında dünyada büyük bir ekonomik kriz patlak verdi. 1930'ların başı ABD'de buhran dolu yıllardı. Kriz, sanayi şehirlerini vurmuş, kentlerde işsizler ve evsizler ordusu yaratmıştı. ABD'li egemenler bir olmuş, sorumlusu oldukları krizin bedelini işçilere ödetmek ve onları buna razı etmek için saldırı başlatmışlardı. Amerika işçi sınıfı bu yıllarda krizin faturasını ödememek için destansı direnişler ve grevler gerçekleştirmişti. Ülkenin dört bir tarafında başlayan direnişlere, grevlere maden işçileri de ortak olmuş, saflarını sıkılaştırmış, çetin bir mücadele içine girmişlerdi.

Bu direnişlerden biri de Kentucky eyaletinin Harlan kasabasında yaşanmıştı. 1931 yılında kasabadaki maden işletmesi işçilerin maaşlarını yüzde on oranında düşürmek istiyordu. Bunun üzerine işçiler Ulusal Maden İşçileri sendikasına üye oldular. Ancak birçok işçi kovuldu, tehdit edildi. Maden işletmesinin sahipleri silahlı çeteleri kiralarak işçileri darp ettiriyor, hatta öldürtüyordu. Peşine düşülen işçilerden biri de sendikanın örgütçüsü olan Sam Reece idi. Başlarında kasabanın şerifi J.H. Blair olan eli silahlı haydutlar, Reece'in kapısına dayandılar ancak evde Sam Reece değil eşi Florence ve yedi çocuğu vardı. Patronun adamları evi alt üst ettiler ve tehditler savurup gittiler. Saldırının ardından Florence mutfaktan bir takvim yaprağı aldı ve arkasına "Which side are you on?" yani "Hangi Taraftasın?" isimli bir şiir yazdı. Bu şiir daha sonra maden işçileri arasında dillerden düşmeyen unutulmaz bir şarkıya dönüşecekti:

Gelin hepiniz, ey yoksul işçiler
Size güzel haberlerim var
O köklü ve güçlü sendikamız
Bizleri örgütlemeye geldi.
Hangi taraftasın?

Harlan Kasabasına gidersen
Yoktur orada tarafsız kimse
Ya sendikalı olacaksın
Ya da Şerif Blair'in haydutlarından
Başımızda nöbet tutmaları gerekliymiş
Çocuklarını eğitmek için
Lüks içinde yaşıyor onların çocukları
Bizimkiler sefalet içinde
Baylar, buna katlanabilir misiniz?
Söyleyin bana, nasıl katlanabilirsiniz?
Alçak bir grev kırıcı mı olacaksınız?
Adam gibi adam mı?

Babam bir madenciydi benim
Şimdi kara listelerde, işsiz
Sizinle olacak o işçi kardeşlerim
Mücadelemiz zafere ulaşınca kadar!

Kapitalist sistem, işçi sınıfının bir avuç asalak tarafından sömürülmesine dayanır. Bir avuç azınlık işçilerin ürettiği zenginliği gasp ederken, işçileri ve emekçileri açlığa, sefalete, yoksulluğa mahkûm eder. Sömürenlerin ve ezenlerin bir tarafta, sömürülenlerin ve ezilenlerin diğer tarafta olduğu bir sistemdir kapitalizm. Ellerindeki olanakları öyle güzel kullanırlar ki kendi sınıf çıkarlarını, tüm toplumun çıkarlarıymış gibi gösterirler. Ekonomik büyümeyle övünmemizi, gurur duymamızı isterler. Zenginliklerini paylaşmazlar ama ekonomik krizler yaşanınca bizlerden fedakârlık isterler. Kendi çıkarları için yürüttükleri savaşlarda ölenlere "vatan için öldü" derler. İş cinayetlerine, işçi ölümlerine "fitrat" derler. Kendilerinden olmayanı, haksızlığa, zulme karşı duranı "terörist" ilan ederler. Milliyetçiliği, ırkçılığı, yabancı düşmanlığını kışkırtmayı, dini kendi çıkarları için kullanmayı asla ihmal etmezler. Bir gün dost dedikleri bir gün sonra düşman olur, çıkarları için. Kısacası kendileri gibi vicdanımızı, ahlâkımızı, toplumsal değerlerimizi hiçe sayıp yozlaşmamızı, onlara itaat etmemizi isterler.

Kardeşler, bugün tüm dünyada milyarlarca işçi, emekçi, yoksul acı çekiyor. Çektiğimiz bu acının ıstırabın nedeni de suçluları da ortada. Şarkıda da söylendiği gibi herkesin bir tarafı var. Biz işçilerin de bir tarafı var, patronların karşısında saf tutmamız gerek. Mücadele tarihimiz gösteriyor ki işçiler olarak sömürü düzenine karşı kendi sınıf saflarımızda örgütlü mücadele yürüttüğümüzde başarılı olmuşuz. Egemenlerin, patronlar sınıfının yalanlarına inanıp mücadeleden kaçtığımızda, bedelini çok ağır ödemişiz. Bizim hikâyemizin nasıl sonlanacağına kapitalistler değil biz karar vermeliyiz. Sızlanıp, şikâyet edip günü kurtarma derdine düşerek değil, tarafını seçerek. Bizim dostumuz da belli düşmanımız da! ■

Sendikalar 1 Mayıs'a Çağırıyor

İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olan 1 Mayıs yaklaşıyor. İşçi sınıfının karşı karşıya olduğu sorunların çığ gibi büyüdüğü ve dolayısıyla 1 Mayıs'ın daha bir önem kazandığı bir süreçten geçiyoruz. Sendikalar yaptıkları açıklamalarda, krizin faturasının işçi sınıfına kesilmesini kabul etmeyeceklerini ifade ederken; birleşik, kitlesel ve güçlü 1 Mayıslar örgütleyerek mücadeleyi büyütme çağrısı yaptılar.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB; "1 Mayıs Birlik Mücadele ve Dayanışma günümüzü taleplerimizle, rengârenk bayraklarımızla, türkülerimizle, halaylarımızla, karanfillerimizle tek yürek olarak, en kitlesel ve en coşkulu biçimde kutlamak istiyoruz" dedi. İstanbul Taksim Meydanının işçi sınıfına kapatılmasına tepki gösteren emek ve meslek örgütleri, giderek katmerlenen sorunlar karşısında tüm işçi ve emekçilere "HAYDİ 1 MAYIS'A!" diyerek mücadeleyi büyütme çağrısı yaptı.

DİSK, KESK, TTB ve TMMOB Kocaeli örgütleri de geçtiğimiz günlerde 1 Mayıs'a dair basın açıklaması gerçekleştirdi. Emekçilerin yaşadığı sorunlar karşısında sesini yükselteceği gün olan 1 Mayıs'ı Kocaeli'de ortaklaşa kutlama kararı aldıklarını açıklayan emek örgütleri; "Bu şehrin emekçileri olarak 1 Mayıs'ta Kocaeli'de özgürlük, demokrasi, ekmek ve barış taleplerimizi haykıracağız" dedi. Türk-İş de bu yıl 1 Mayıs'ı üye yoğunluğunun en fazla olduğu Kocaeli'de kutlayacağını açıkladı. Türk-İş, yaptığı açıklamada mitingün temel vurgusunun kıdem tazminatı olacağını ve kıdem tazminatında kazanılmış haklarda bir geriye gidise izin vermeyeceklerini vurguladı.

DİSK, Türk-İş ve Hak-İş'e bağlı kimi sendikaların İstanbul şubelerinin oluş-

turduğu İstanbul Şubeler Platformu Girişimi ise İstanbul başta olmak üzere her yerde birleşik ve güçlü 1 Mayıslar örgütlenmesi gerektiğine vurgu yaptı. Ekonomik krizin işçi sınıfına fatura edilmesinden günbegün artan işsizlik ve yoksulluğa, EYT'lilerin mağduriyetlerinden kıdem tazminatına ilişkin gasp planlarına varıncaya kadar işçi ve emekçilerin pek çok sorun yaşadığını belirten sendikalar, 1 Mayıs için ortaklaşa çağrısı yaptı. Açıklamada; "Sendikalarımıza ve konfederasyonlarımıza düşen görev; işçi sınıfının mücadele günü olan 1 Mayıs'ta konfederasyon farkı gözetmeksizin, güçlü kutlamaların ve birlikte bir arada taleplerin ifade edildiği mitinglerin yapılmasını sağlamaktır" denildi.

Sermayenin saldırıları dizginlerinden boşalmışçasına artıyor, işçi ve emekçilerin acil taleplerinin arasına her gün bir yenisi daha ekleniyor. Son olarak 10 Nisanda Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ekonomiye ilişkin hükümetin "reform paketi"ni açıkladı. Bu paketin işçiler değil patronlar için reform anlamına geldiğini biliyoruz. Paketin içinden bir kez daha kıdem tazminatının gaspı gibi saldırı hazırlıkları çıktı! İşsizliğin ve enflasyonun tırmandığı, işçilerin alım gücünün eridiği, yoksulluğun büyüdüğü bu süreçte, emek ve meslek örgütlerine düşen görev, en kitlesel, en güçlü, en coşkulu 1 Mayısları örgütlemek için çalışmaktır!

İşçi Direnişleri Devam Ediyor

Kale Kayış

İstanbul Silivri'de konveyör bant üretimi yapan Kale Kayış fabrikasında işten atılan işçilerin 6 Martta başlayan direnişi sürüyor. İşçilerin sendikalaşmasını ve Petrol-İş'e üye olmasını hazmedemeyen patron, 100 işçiyi işten çıkartmıştı. Emek kurumları, direnişçi işçilerle dayanışma eylemleri gerçekleştiriyorlar. Sendika hakkının tanınması, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınması talepleriyle direnişin 32. gününde (6 Nisanda) kitlesel bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Silivri sahilinde gerçekleştirilen basın açıklamasına İSİG Meclisi, DİSK ve Türk-İş'e bağlı sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve direnişçi işçilerin aileleri katıldı. Yapılan konuşmalarda;

- Yaklaşık 500 fabrikanın bulunduğu Silivri'de sendikacı tek bir işyerinin bile olmadığı,
- Ağır çalışma koşulları nedeniyle işçilerin koah, silikozis ve kansere yakalanma ihtimallerinin bulunduğu,
- İş cinayetlerinin gerçekleştiği, uzuv kopmalarının artık iş kazasından bile sayılmadığı,
- Bu koşulları değiştirmek isteyen işçilerin örgütlenerek çoğunluğu sağlamalarına rağmen patronun sen-

dikayı tanımadığı vurgulandı.

İşçiler talepleri kabul edilene kadar mücadelede kararlı olduklarını sloganlarla dile getiriyorlar.

Sibaş

Tek Gıda-İş Sendikasında örgütlenen ve haklarına sahip çıkan Sibaş işçileri işten atılmıştı. İşçilere köleliği dayatan Sibaş patronu, 80 işçiyi işten atarak mücadeleyi kırmak istedi. Ama işçiler buna direnişle yanıt verdiler. İşçilerin direnişi 28 Aralıktan bu yana devam ediyor. İşçiler, Aydın Söke'deki fabrikanın önünde kurdukları direniş çadırında, eşleri ve çocuklarıyla birlikte mücadele veriyor, kararlı olduklarını ifade ediyorlar. İşçiler, Dayanışma TV'ye verdikleri röportajda kükürt ve aside maruz kaldıklarını, ağır çalışma koşulları nedeniyle meslek hastalıklarına yakalandıklarını dile getiriyorlar. Sağlıklarını, yıllarını verdikleri fabrikada sendikalaşmak istediklerinde ise kapı önüne konulduklarını anlatıyorlar. Direnişçi işçiler, her sabah evlerinden işe gider gibi çıkıp diğer arkadaşlarıyla buluşuyor, direniş yerine kadar birlikte yürüyorlar. Sibaş işçileri, sendikal haklarının tanınmasını, işe geri dönmeyi ve çalışma şartlarının düzeltilmesini istiyorlar.

Cargill'de direniş bir yılını geride bırakıyor

Tek Gıda-İş Sendikası'nda örgütlendikleri için işten çıkarılan 14 Cargill işçisinin direnişi, Bursa'daki fabrikanın önünde devam ediyor. İşçiler bugüne kadar çeşitli eylemlerle seslerini duyurmuş, Bursa'dan şirketin İstanbul'daki genel merkez binasına kadar yürüyüş yapmışlardı. Anayasal haklarının tanınması için mücadele eden işçiler, patronun artan baskılarına ve polisin arkadaşlarını gözaltına almasına rağmen direnişlerini sürdürüyor. Direnişin birinci yılını doldurduğu 17 Nisanda işçiler, Cargill'in İstanbul'daki genel merkez binası önünde basın açıklaması gerçekleştirecek ve taleplerini bir kez daha dile getirecekler. ■

Sudan

Sudanlı ve Cezayirli Emekçiler Devrim Diye Haykırıyor

Sudanlı işçi ve emekçiler 4 aydır ülkede rejimin değişmesi için mücadele ediyor. Aralık ayında ekmeğe gelen zam bardağı taşıran son damla olmuş ve diktatör Ömer El Beşir'e karşı patlak veren öfke meydanlara akmıştı. Rejim, emekçilerin mücadelesini şiddetle ezmek, bastırmak istedi. OHAL ilan etti, tüm gösteri, yürüyüş ve grevleri yasakladı, sokağa çıkma yasağı ilan etti, polisi kitlelerin üzerine saldı, insanlara kurşun sıktırdı, onlarca kişinin ölümüne yol açtı. Ancak tüm çabalarına rağmen meydanlarda “özgürlük” sloganının yükselmesine engel olamadı. Kadın ve erkek işçiler, emekçiler artan bir kararlılıkla “kurşun değil sessizlik öldürür”, “devrim istiyoruz” diye haykırarak eylemlerini büyüttü.

Ömer El Beşir, emekçilerin taleplerinin meşru olduğunu ancak çözümün sandıktan geçtiğini açıkladı ancak bu oyalama çabası işe yaramadı. Halk, sandıktan ibaret demokrasi anlayışını kabul etmedi, rejimin sandıkta nasıl hileler yaptığını unutmadı, eylemlerde onlarca emekçinin hayatını kaybetmesine neden olan rejimin yıkılmasını istedi. Kitlelerin büyüyen öfkesi karşısında ordu, 1989'dan bu yana iktidarda olan diktatör El Beşir'i tutuklamak zorunda kaldı.

Darbeciler Beşir'i göndererek, kendilerinin de bir parçası olduğu rejimi emekçilerin öfkesinden kurtarmak istediler. Ancak gösteriler devam ediyor. Çünkü ordu, iki yıl sürecek bir askeri yönetim kurma kararı aldı. Halk ise

“Sarı Yelekliler” yasaklara boyun eğmiyor

Fransa'da Sarı Yelekliler'in geçtiğimiz sene Kasım ayında başlayan eylemleri devam ediyor. Macron yönetimi 30-31 Marttaki kitlesel gösterilerin ardından 12 Nisandaki gösterileri yasakladı. Emekçiler, bir kez daha eylemleriyle gösteri haklarının yasaklanmasına, polisin yetkilerinin arttırılmasına ve baskılara tepki gösterdiler. Yaşam ve çalışma koşullarının kötüleşmesi karşısında

sessiz kalmayacaklarını, yasaklara ve baskılara boyun eğmeyeceklerini dile getirdiler.

Protestoları keyfi biçimde yasaklamak için “isyan karşıtı yasa”nın çıkarıldığı Fransa'da, polisin yetkileri arttırılırken, eylemlere katılmak “suç” olarak nitelendirildi. Polise yardımcı olmak için askeri birliklerin de kurulacağı duyuruldu. 4 aydır süren eylemlerde, polis saldırıları sonucu toplam 11 kişi hayatını kaybetti. “Ulusal birliği sağlamak” bahanesiyle yaptıklarını meşru göstermeye çalışan hükümet, eylemcileri korkutmaya ve sindirmeye çalışıyor.

Fransız işçi ve emekçiler ise, hayat pahalılığına, artan işsizliğe, çalışma ve emeklilik şartlarının kötüleştirilmesine tepki gösteriyorlar. İktidarın işçi ve emekçi düşmanı politikaları sürdürmesine karşı öfkelerini meydanlara çıkararak gösteriyorlar. Bu gösterilere kadın, erkek, genç, yaşlı yüz binlerce işçi ve emekçi katılıyor, destek veriyor. Eylemler pek çok ülkeden emekçiye de ilham verdi, veriyor. Başta Belçika, Hollanda, Almanya gibi ülkeler olmak üzere birçok ülkede işçi ve emekçiler sokaklara çıktılar, hayat pahalılığına karşı tepkilerini dile getirdiler.

Cezayir

devrilen hırsızın yerine başka bir hırsızın, başka bir diktatörün gelmesini istemiyor, askeri darbeye karşı çıkıyor. Yoksulluğun nedeni olan sömürünün ortadan kalkmasını istiyor, demokrasi ve özgürlük talep ediyor. Bu nedenle halk 8 Nisanda grev ilan etti ve 10 Nisanda Savunma Bakanlığının önünde gece gündüz süren protesto gösterileri başlattı. Sudanlı işçiler, emekçiler her şeyi göze aldıklarını, özgürlük, barış ve adalet istediklerini, sivil bir yönetim kuruluncaya kadar eylemlerine devam edeceklerini vurguluyorlar.

Cezayir'de ise 20 yıldır iktidarda olan Cumhurbaşkanı Buteflika'nın yeniden aday olacağını açıklaması üzerine 21 Şubatta başlayan gösteriler devam ediyor. Ordunun çürümüş düzeni korumak için Buteflika'yı istifaya zorla-

masının ardından geçici Cumhurbaşkanı Bin Salih görevine geldi ve ülkede 4 Temmuzda seçim yapılacağını açıkladı. Fakat kitlesel gösteriler son bulmadı. Cezayir halkı rejimin değişmesi talebiyle meydanlara çıkmaya devam etti. Cezayirli işçi ve emekçiler Arap isyanlarının ardından 2013'te Mısır'da olduğu gibi ordunun bir darbe ile iktidarı almasına izin vermeyeceklerini açıklıyorlar. Buteflika'nın gitmesiyle yetinmeyeceklerini söylüyorlar. Onun temsil ettiği rejimin değişmesini, yolsuzluk ve adam kayırmacılığın, işsizliğin ve yoksulluğun son bulmasını, ülkenin kaynaklarının halk için kullanılmasını, demokratik hak ve özgürlüklerin tanınmasını istiyorlar. Gençlerin %30'unun işsiz olduğu petrol zengini ülkede, eylemlerin başını gençler ve kadınlar çekiyor.

Almanya'da artan konut kiralara karşı protesto

Almanya'da on binlerce emekçi artan kira fiyatlarını protesto etmek için bir araya geldi. 6 Nisanda, başta Başkent Berlin olmak üzere, Frankfurt, Münih, Köln gibi büyük şehirlerde meydanlar doldu. Son on yılda kiralardan 2 katına çıktığı Berlin'de özellikle büyük mülk sahiplerine öfke büyüyor. Kira fiyatlarını yüksek tutan emlak şirketleri, Berlin'de metrekare başına 10 avro üzerinde kira alıyor. Sıradan bir emekçi ailesi her ay sadece konut ve enerji ihtiyacına ortalama 859 avro harcıyor. Bu rakam, toplam ortalama aylık gelirin üçte birinden fazlasını ifade ediyor. Yalnız yaşayanlar ise gelirlerinin neredeyse yarısını kiraya veriyor.

Emekçiler, devletin büyük emlak şirketlerinin mülklerine el koymasını ve sağlıklı sosyal konutlar inşa edilmesini talep ediyorlar. Konut sorununu kabul eden hükümet, bu sorunun çözümünü emlak devlerine teşvik vererek çözeceğini belirtiyor. Yatırımcılara maliyetinin %5'i kadar devlet indirimi taahhüt eden hükümet, böylece konut sorununun çözüleceğini ifade ediyor. Ancak kira fiyatlarını sınırlandıracak bir fiyat tavanı uygulamaktan kaçınıyor, kira fiyatlarını emlak devlerinin insafına bırakıyor. Buna karşılık özel mülklerin kamulaştırılmasının mümkün olmadığını, bunun yanlış bir seçim olduğunu açıklıyor.

Zengin-fakir uçurumunun gün geçtikçe derinleştiği Almanya'da halkın yüzde 85'i kiracı durumda. Son 5 yılda evsizlerin sayısının ikiye katlanarak 860 bine ulaştığı biliniyor. Kiralarını ödeyemeyen emekçiler, kent merkezlerine uzak, ücra yerlere taşınmak zorunda kalıyorlar. Emekçiler, göçmen ve mülteci sayısının artmasının ev kiralalarını etkilediğini söyleyen fırsatçılara ise geçit vermiyor. Asıl suçlunun zor şartlarda yaşayan mülteci ve göçmenler değil, her şeyi kendileri için fırsata çevirmeye çalışan zenginler olduğunu vurguluyorlar. İşçi ve emekçiler kira sorununun çözümü için hükümete baskı uygulamaya ve mücadeleye devam edeceklerini belirtiyorlar. ■

Yapay Ayrımları Aşar, Tuzakları Bozarsak Güçleniriz!

Bir şiirinde şöyle diyor Nâzım Hikmet: “Bir öyle şaşılmalı dünya ki burası, bollukla ölüyor, kıtlıkla yaşıyor.” Bu senenin başında yayınlanan raporlara ve gazetelerde çıkan haberlere göre geçen yıl, dünyadaki en zengin 26 kişinin serveti, 3,8 milyar yoksulun toplam zenginliğine eşit hale geldi. Bir tarafta 26 kişi, öte tarafta neredeyse 4 milyar insan! Bu dünya gerçekten şaşılmalı bir dünya! Bolluğun, zenginliğin bir tarafta biriktiği, biriktikçe öte tarafta sefalet ve kıtlığı büyüttüğü bir dünya!

Üretim araçlarının kapitalistlerin özel mülkiyetinde olduğu, üretimin sadece ve sadece **satmak ve kâr etmek** için yapıldığı kapitalist bir dünyada yaşıyoruz. Kapitalistlerin kâr hırsı nedeniyle dışarıda hayat akıp giderken, işçiler tezgâh başlarında tükenircesine, köle gibi çalışıyor. Taşı sıkırsa un edecek yüz milyonlarca insan işsizlik cehennemine itiliyor. Çocuklar açken satılmayan tonlarca süt denizlere dökülüyor. Yaşamın güzelliği soldurulup ölüm kusan silahlar üretiliyor. Gölgesi satılmayan ağaç kesiliyor. İnsanlar sadece parasına göre itibar görüyor. İnsanın insanın kurdu haline getirildiği bu sömürü düzeninde ne mutluluğa, ne huzura, ne barışa, ne özgürlüğe yer olabilir!

Peki, yarattığı bu büyük çelişkileri, acıları düşündüğümüzde bir gün hatta bir dakika bile ayakta kalmayı hak etmeyen bu düzen varlığını nasıl sürdürebiliyor? Çünkü ne yazık ki bugün kapitalizmi yıkmaya gereken işçi sınıfı olarak bunu yapabileceğimizin, gücümüzün farkında bile değiliz. Kapitalistler zihnimizi, bilincimizi yalanlarıyla esir alarak birlik olmamıza engel oluyorlar. “Böl parçala yönet” taktiklerini kullanarak sınıfımızın birliğini engellemeyi başarıyorlar.

Egemenler, her türlü yol ve yöntemle, daha evlerimizden başlayarak bölüyorlar bizi. Birbirimize düşürüyor, düşman ediyorlar. Bizi insan olmaktan evvel kadın ve erkek diye ayırıyor, sonra bir cinsi diğer cinse üstün ilan ediyorlar. Tüm toplumu bu bakış açısıyla, yani erkek-egemen zihniyetle şekillendiriyorlar.

Patronu tarafından ezilen, geçim derdi ile boğuşan erkek büyük bir tuzağa çekiliyor. Erkeğe “sen erkeksin, sen kadından üstünsün!” deniliyor, ona evinde küçük bir iktidar alanı yaratılıyor. Egemen sınıfların oyununa gelen erkek, emekçi kadına efendilik taslıyor, ona biçilen rolü sorgulayamıyor. Kendini ondan daha üstün gördüğü kadını eziyor, kadının söz hakkını elinden alıyor hatta şiddet uygulayacak kadar ileri gidebiliyor. Böylece emekçi kadın sadece patronlar sınıfının sömürsüne değil egemen cinsin baskısına da maruz kalıyor. Çifte ezilmişliğinin acısıyla yaşayan emekçi kadın pasifleştiriliyor, geri bırakılıyor, toplumsal hayatın dışına itiliyor. Emegi değersiz sayılıyor. Her fırsatta kadına erkeğe itaat etmesi dayatılıyor. Emekçi kadının tüm bunları normal kabul etmesi, erkeği eşiti, sınıf kardeşi değil, efendisi ve bekçisi olarak görmesi isteniyor.

Kadın ve erkek arasındaki tüm ilişkiler eşitlik temelinde değil, erkeğin egemenliği temelinde kurulunca bu ilişki biçimi hayatın her alanına ve işyerlerine de taşınıyor. Kadın işçi ilk işten çıkarılan, daha düşük ücrete çalıştırılan, tacize, baskıya maruz kalan taraf oluyor. Bu durum, işyerlerinde kadın ve erkek işçilerin güçlerini birleştirmesinde bir engele dönüşebiliyor. El ele verip patronların düzenini alaşağı etmesi gereken işçiler, yapay ayrımlara takılıyorlar.

Kardeşler! İşçi sınıfının kadınları ve erkekleri olarak patronların tuzaklarından kurtulmadan, el ele vermeden, birlikte mücadele etmeden hiç birimize kurtuluş yok! **Egemenlerin tuzaklarını, kadın işçiler mücadelesinde öne çıkarsa; erkek işçiler emekçi kadınları eşitleri ve mücadele yoldaşları olarak görürse parçalayabiliriz.** Evlerimizde, işyerlerimizde, hayatın her alanında ve mücadelede kardeşçe el ele verdiğimizde güçleniriz. Patronlar sınıfının tuzaklarına inat İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs'ta kadın ve erkek işçiler birlikte haykıralım: Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği! ■

Hep Bir Ağızdan Söylenen Bir Türkü Gibi

■ Kocaeli'den bir işçi

Varlık içinde yokluğu yaşadığımız kapitalist sömürü düzeninde, her şey kâr elde etmek üzere alınıp satılıyor. İnsan ihtiyaçlarını dikkate almayan bir üretim tarzı sürdürülüyor. Her şey para ile ölçülürken, insan ilişkileri de çıkarlara göre belirleniyor. Dayanışmanın yerine rekabet, yardımlaşmanın ve paylaşmanın yerine bencillik, örgütlülüğün yerine bireycilik dayatılıyor. Patronlar sınıfının kâra dayalı bu sömürü düzeninde, her türlü değer hiçleştiriliyor, değersizleştiriliyor. Komşuluk ilişkileri, evlilikler, arkadaşlıklar, dostluklar değerini yitiriyor, yapaylaşıyor. Bunların yarattığı boşluk toplumsal dayanışmayla, sınıf dayanışmasıyla doldurulmadığında işçi ve emekçiler yalnızlaşıyor, güçsüzleşiyor.

Peki, işçilerin yalnızlaşması ve güçsüzleşmesi kimin çıkarıdır? Bir sınıf olduğunun farkında olmayan işçi, patronların gözünde makbul işçidir. “Makbul işçi” sesini çıkaramaz, haksızlıklara karşı tepki gösteremez. Yüreğinde işsizlik, açlık ve yoksulluk korkusuyla süklüm püklüm çalışmak zorunda kalır. Hakkını arayamaz. Daha fazla çalışması istendiğinde daha fazla çalışır. Daha düşük ücretlere razı gelmesi istendiğinde boyun eğmek zorunda kalır. İşçilerin birliği zayıfladıkça ve “makbul” işçiler çoğaldıkça patronların zenginlikleri de artar. Emegün ürettiği tüm zenginliğe el koyan patronlar sınıfı, sermayelerini durmaksızın büyütürler.

Patronlar üretilen tüm zenginliğe, birikime el koyarken, bize çok çalışmayı öğütlerler. Sanki az çalışıyormuşuz gibi! “Çalışın, birikim yapın, ileride rahat edin” derler. Oysa emek sömürsü olmadan birikim olmaz. İşçi birikim yapmak ve rahata ermek şöyle dursun, çalıştıkça yoksullaşır, yoksullaştıkça daha çok çalışır, borç yükü altında ezilir. Bu kısır döngüde çırpındıkça varlık içinde yokluğu yaşamaya mahkûm bırakılır. İşçi bu sorunlarına yalnız

başına çare aramaya çalıştığında hiçbir sonuç elde edemez. “Hep beraber söylenen bir türkü gibi, hep beraber kardeş elleriyle işlenen toprak” demiş işçi sınıfının şairi Nâzım Usta. Tek başına mırıldanılan bir türkü ile hep bir ağızdan söylenen bir türkünün tadı aynı olur mu hiç? Ses sese karışıkça, türkü hep bir ağızdan söylendikçe ortaya çıkan ahenk ve güç, ne güzel duygular yaşatır insana. Hep beraber işlenen topraktan alınan verim gibi. Ama birlik ve beraberlik yoksa ne ahenk kalır ortada ne de verim. Hep birlikte ahenk içinde söylenemeyen bir türkü, insandan insana umut dağıtmaz, mutluluk vermez. İşçiler tek tek güçsüz ve etkisizdir. Birleşen işçi sınıfı ise koca bir devdir.

İşçilerin güçlü olmasının, uyum içinde hareket etmesinin, işçi sınıfı olmasının tek yolu örgütlü olmaktır. Örgütlü işçi, bilinçli iradesiyle “makbul işçi” olmayı reddeder. Tek tek işçiler halinde birbirinden ayrılmayı, patronların değirmenine su taşımayı kabullenmez. Birlik olmayı savunur, arkadaşlarına kenetlenir, haksızlıklara karşı sesini yükseltir. Sorunlar karşısında kabuğuna çekilmez, hep birlikte bir çözüm arayışına girer. Sinmek, susmak, havale etmek yerine harekete geçmeyi seçer. İşçilerin çok çalışarak, bu şekilde “birikim” yaparak kurtulamayacağını bilir. Çünkü sömürü düzeni yıkılmadan, paranın saltanatı son bulmadan işçilerin yüzünün gülmeyeceğinin farkındadır.

Tasasız, huzur dolu, güzel bir gelecek istiyorsak, o halde önce tek başına kurtuluş olmadığını bilmeli, her ne istiyorsak hepimiz için istemeyi, birlik olmayı öğrenmeliyiz. Daha güzel yarınlar için deneyimlerden ders çıkarıp ileriye doğru adım atmaktan korkmayanlar, yaşanacak mutlu yarınların yolunu döşeyenlerdir. İnançla, sabırla ve kararlılıkla atılan her adım, bir gün mutlaka karşılığını bulur. İşçi sınıfının en büyük birikimi örgütlü gücüdür. ■

Bahtiyar Köpek

■ İstanbul'dan bir işçi

Sabahattin Ali, eserlerinde yoksulların, emekçilerin hayatını, sorunlarını, özlemlerini işlemiştir. Bir hikâyesinde ise açlıktan, dertlerden, bahsetmek yerine bu sefer bahtiyarlıktan, bolluktan, tasasız süren hayatlardan bahsetmeye karar verir. Öyle ya, şu koca dünyada yalnız biz yoksullar, ezilenler, sömürülenler mi varız? Bir de varlıklı sınıfa mensup olanlar, sayıca az olsalar da yeryüzünün tüm nimetleri önlerine serili olanlar yok mu? Var tabii! İşte Bahtiyar Köpek de bu sınıfın mensuplarından biri.

Bahtiyar Köpek tüyleri parlak, meşin tasmalı, üzerinde özel olarak dikilmiş hırkasıyla geniş, temiz ve bakımlı sokaklarda keyfince yürüyen bir köpek. İri yarı, yakışıklı ve kıyafetinden uşak olduğu belli olan bir adam her sabah Bahtiyar Köpeği yürüyüşe çıkarır. Adam yürüyüşünü köpeğin yürüyüşüne uydurmuştur. Köpek bir ihtiyacı için durduğu vakit uşak da durup saygıyla köpeğin ihtiyacını görüp yürüyeceği vakte kadar bekler. Sonuçta köpeğin keyfine kalmış. Yürürken, yolda diğer köpeklerden hırlayıp saldırmaya kalkan bir köpek olduğu vakit, Bahtiyar Köpek hiç istifini bozmadı. Uşak onun yerine saldıran köpeği tekmeler ve uzaklaştırır. Birkaç köpek birden saldıracak olursa eğer, o vakit uşak efendisinin köpeğini kucağına alır, tüylerini, hırkasının tozlanan yerlerini temizler. Uşak korku içinde yerden kapıldığı köpeğin her yerini kontrol ederek bir yerine bir şey olup olmadığına bakar. Tüm bu olanlar sırasında Bahtiyar Köpek kendisini tüm tehlikelerden korumakla görevli uşağın kollarında aşağıya doğru bakarak yalanır.

Sabahattin Ali eserlerinde hep ezilen sınıfın, yoksulların sorunlarını kaleme almasından rahatsız olanlara cevaben bu öyküyü kaleme alır. Bugün sömürülen sınıfın yani işçi sınıfının sorunlarından bahsettiğimizde, bundan rahatsız olanlar yok mu? “Neden hep kötü şeylerden bahsediyorsunuz, neden hep sorunları konuşuyorsunuz? Böyle gelmiş böyle gider, dünyanın düzeni bu. Sen de çalışarak daha iyi yerlere gelebilirsin” diyenler yok mu? Bunu söyleyenler iki tür insandır. Birincisi kendisi de sömürülen sınıfa mensup olduğu halde bu sorunları görmek istemeyen, sorunlarından kaçan ve beyni sermaye sınıfının yalanlarıyla doldurulmuş, zehirlenmiş olan işçi kardeşlerimizdir. Bu işçiler kendi sınıflarının mücadele tarihini bilmedikleri için bu düzenin ömür billâh değişme-

yacağını düşünürler. İkincisi ve bu söylemlerin asıl kaynağı ise sermaye sınıfı ve sözcüleridir. Kendi saltanatlarının ebediyen sürmesi için, bu düzenin böyle gelip böyle gideceğine bizi ikna etmek için egemenler, sürekli gerçekleri çarpıtıp zihinlerimizi bulandırır. Bir araya gelirse dünyayı yerinden sarsacak bir güce sahip olduğumuzun farkına varmamamız için bize “babana bile güvenme” derler. “Sen kendini kurtar. Sana mı kaldı dünyayı kurtarmak?” diye bazen açıktan, bazen de alttan alta zihnimizi işleyip dururlar. Birilerinin çıkıp ezilen sınıfın sorunlarını dillendirmesini, bu uğurda mücadele etmesini asla istemezler. Bu kişilere karşı topyekûn saldırırlar.

Sabahattin Ali gibi Orhan Kemal de eserlerinde hep yoksul insanların, işçilerin hayatlarını anlattığı için soruşturmaya uğrar. Yargıç, Orhan Kemal'e “konuları neden hep fakir fukaradan, işçilerden alıyorsun? Türkiye’de varlıklı insanların, iyi yaşayan insanların hayatlarını neden yazmıyorsun?” diye sorabilmiştir. Bu soruyu soran

yargıç, aslında egemen sınıfın sözcülüğünü yapıyordu. Egemenler, emekçilerin sorunlarının dillendirilmesini, bu dertlerin, sıkıntıların hikâyelere, şiirlere, romanlara konu olmasını bile istemiyorlar. Yüreği ve kalemi ezilenlerden yana olanların yoksulların hayatını konu almasını sorguluyorlar. Çünkü sömürücüler, işçi sınıfının gözünün önündeki sis perdesinin kalkmasını istemiyorlar.

Hayat yalnızca dertlerden ve sıkıntılardan ibaret olmayabilir. Tüm insanlık bolluğun, sevginin, kardeşliğin tadına varabilir doyasıya. Yeryüzündeki tüm kötülükler süpürülüp atılabilir. Yani demem o ki sömürsüz sınıfsız bir dünya kurulabilir. İşte o vakit ne biz ne de sınıfımızın ozanları dertlerden, sıkıntılardan bahseder. Sabahattin Ali'nin dediği gibi “Hele cümle âlem Bahtiyar Köpeğin onda biri kadar rahata kavuşsun, bakın ben bir daha acı şeylerden söz açar mıyım!” ■

SİBAŞ Direnişçilerine Selam!

■ Ankara'dan genç işçiler

SİBAŞ'ta direnen emekçi kadınlar, mücadeleci ağabeylerimiz, ablalarımız. Sizleri ve direnişinizi coşkuya ve umutla selamlıyoruz. Biz UID-DER'li genç işçileriz. Geçtiğimiz günlerde Dayanışma TV'de çıkan videonuzu hep beraber izledik. Aslında videoyu tekrar tekrar pek çok kez izledik ve arkadaşlarımıza da izlettirdik. Çünkü coşkunluğunuz, neşeniz ve dayanışmanız öylesine güzel ki duygularımızı anlatacak kelime bulamıyoruz. Direnişinizin belgeselini izlediğimizde umudumuz daha da güçlendi. Yıllar boyu SİBAŞ'ta yaşadığınız acıları, çektiğiniz çileleri duyunca öfkemiz de bir o kadar arttı. Sonra yeryüzündeki milyarlarca sınıf kardeşimizi düşündük. Her birimizin dili, dini, rengi ve çalıştığı fabrika farklı, fakat dünyanın bütün işçileri olarak yaşadığımız acı aynı. Sizin de söylediğiniz gibi her şeyi üreten biziz. Ama bir avuç asalak ürettiğimize el koyuyor ve bizi sömürüyor. Elbette biz işçiler ilk kez bu dertleri çekmiyoruz. Bizden önceki işçi kuşakları da nice ağır çalışma koşullarına, baskı ve yasaklara rağmen mücadele ettiler ve kazandılar.

Biz bu mektubu yazarak hem direnişinizi selamlamak hem de bizde olan bir emaneti size ulaştırmak istedik. Bu emanet yıllar önce yazılmış derinden gelen bir mektup. Derinden Gelen Kökler adlı kitapta yer alan bu mektupta, Türkiye işçi sınıfı tarihinin şanlı mücadelelerinden biri olan Singer direnişi ve direnişten önce işçilerin çalışma koşulları anlatılıyor.

Adem Karabaş o yıllarda Singer'de sendikalaşma mücadelesi vermiş işçi ağabeylerimizden biri. Şimdi hep birlikte onu dinleyelim: "Singer'de işçiler tuvalete bile rahat

gidemiyor, hasta olsa da işten atılma korkusuyla çalışmak zorunda kalıyordu, ustabaşlar işçilere kötü davranıyordu. Fabrikanın patronu Amerikalıydı. Her sabah gelir, fabrikayı bir dolaşır, böyle boş duran, tuvaletin yanında dolanan ya da o an çalışmayan birileri varsa, onlara bakar, ustabaşını çağırıp, «Okey, ofis» dedi mi «Hemen atın bunu» demekti. Böyle bir çalışma düşünabiliyor musunuz? Her gün, her an normal ihtiyacını karşılamak için bile patrona yakalanmışsa işten atılma tehdidiyle yaşamak ne kadar zor bir durum. Artık biz böyle yaşamak istemiyor, buna Maden-İş'in bir son vereceğine inanıyorduk. Benim kısımda Eskişehir'li bir işçi vardı. Çocuğu öldü. Patron, bir gün işe geç geldi diye onu çağırdı, «sen bir gün işe gelmemişsin» dedi. İşçi çocuğunun öldüğünü söylemeye çalışırken, patronun «Okey, ofis» sözüyle attılar işçiyi. Yüreğim kan ağladı. Biz Singer'de üç-beş arkadaş patron yanlısı sendikayı değiştirmeyi aklımıza koymuştuk. Maden-İş'e üye olduk ve çalışmaya başladık. Örgütlenmeyi zor koşullarda yapıyorduk. İki-üç işçinin kaldığı odalar vardı. Oraları ziyaret ediyor, sabaha kadar işçilerle konuşuyorduk. İşçiler biliyor ki, işverenin en küçük bir kuşulanmasında kış ortası kendini sokakta bulacak. Ama işçi, patronun ve onun sendikasının yanında yer almayı içine sindiremiyordu ve «Beni de yaz» diyordu..."

Geçmişte Singer'de işçi kardeşlerimizin yaşadıkları bugün SİBAŞ'ta ve daha pek çok yerde yaşadıklarımıza ne kadar benziyor değil mi? Ama geçmişte olduğu gibi baskı ve sömürüye karşı mücadele de devam ediyor. Ne mutlu bize ki zulme karşı mücadele ediyoruz ve işçi sınıfının dayanışmasını büyütüyoruz. Mektubumuza direnişçi bir ablamızın sözleriyle son vermek istiyoruz: "Güzel günler sana gelmez sen onlara koşmadıkça!"

Umutla ve dayanışmayla kalın. ■

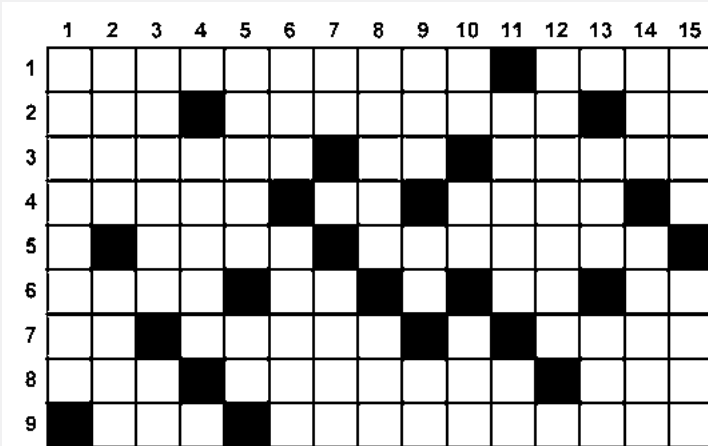
Umut Ekiyoruz

Umut ekıyoruz
 Alanlara
 Sokaklara
 Kaldırım taşlarına
 Aç ve çaresiz bakışlarına çocukların
 Fabrikanın tezgâhına
 Dokuduğumuz kumaşa
 Telefon tellerine
 Nasırlı ellerine
 Bükülmüş bedenlerine çalışıp aç kalanların
 "Herkes iş" diye haykırıyoruz
 Herkes iş olacak tohumlarımız
 Umut ekıyoruz
 Mısır tarlalarına
 Tütünün sarısına
 Çayın şekerine
 Ekip de dert çekenine
 Üzümlerin şarabına
 Pirincin beyazına

Umut ekıyoruz marabanın yazısına
 Toprağına topraksızın
 Topraksıza toprak olacak tohumlarımız
 Umut ekıyoruz
 Hücrenin duvarlarına
 Ranzasına
 Mazgalına
 Dört köşeli gökyüzüne
 Saksıdaki çiçeğine
 Ve karanlık damlara
 Yorulmuş adamlara
 Ve düşüp de kalmışa umut ekıyoruz
 Yürüyoruz milyonlar
 Ev ev
 Cadde cadde
 Sokak sokak
 Dere dere
 Irmak ırmak
 Ve milyonlarca daha çoğalarak
 Hürriyet olacak tohumlarımız

Ziya Egeli

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. Beklenmedik, olağan olmayan. Mecnun.
2. Her türlü maddeyi oluşturan çok ince ve uzun parça. Arıtımevi. Kanın rengi.
3. İletken şeylerden ısı veya elektriğin geçmesi. Bilgisayarlı tomografinin İngilizce kısaltması. Geri karşıtı.
4. Kötü amaç. Bir soru eki. Diyarbakır'ın Kürtçedeki adı.
5. Başkenti Tahran olan ülke. Domates, biber, soğan, yumurta ile yapılan bir yemek.
6. Cisimler tarafından yansılan ışığın gözde oluşturduğu duyum. Farsçada su. Lümenin simgesi. Notada duraklama işareti.
7. Şiir kelimesinin sessizleri. Hazırlama. Ters, zıt, karşıt.

8. Yapma, etme. Temel organik yapıyı oluşturan karbon, hidrojen, oksijen ve azot dışındaki elementler. İlgilendiren, ilişkin.
9. Bir işi yapabilme gücü. Egemen sınıfın toplumu yapay temellerde ayırıştırması...

Yukardan Aşağıya

1. Siyasi gücün birkaç kişilik bir grubun elinde toplandığı yönetim.
2. Leylak rengi, açık mor. Enerji.
3. Bravo. Utanma, utanç duyma.
4. Eyerin arka bölümü.
5. Yüksek bir makama sunulan mektup veya dilekçe. Hem kelimesindeki sessizler.
6. Şöhret. İnce yapılı, narin.
7. Kulak kiri. Bir kadın ismi.
8. İnce ip. Kabul etmeme.
9. Dinamit. Rütbesiz asker. Rutenyumun simgesi.
10. Süre kelimesinin seslileri. Lahza. Kapak, cilt.
11. Bir makyaj malzemesi. Lal kelimesinin sessizleri.
12. İkilem.
13. Büyük erkek kardeş. Antalya'nın bir ilçesi.
14. Bir çoğul eki. Hafif yel, esinti.
15. Kemiklerin iç boşluklarını dolduran yağlı madde. Hindu mitolojisinde Rama'nın karısı.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	H	A	K	A	R	E	T	A	M	I	Z	L	A	V	
2	E	S	A	R	E	T	T	Ü	M	E	N	L	E		
3	G	İ	Ş	E	K	A	İ	M	N	E	D	E	N		
4	E	A	N	A	E	R	K	İ	L	Ş	İ	V	E		
5	M	İ	R	A	N	I	N	E	S	E	P	Z			
6	O	L	A	N	O	K	E	L	A	Z					
7	N	I	R	A	M	Ç	E	L	İ	Ş	M	E			
8	Y	A	E	B	A	K	Ü	V	H	A	L				
9	A	L	A	K	A	K	E	Ş	M	İ	R	N	A		

İşçilerin Sordukları/70

Mazeretsiz Devamsızlık Yapan İşçinin Hafta Tatili Ücreti Kesilir mi?

İşçi sınıfının ağır saldırılar ile karşı karşıya kaldığı günlerden geçiyoruz. EYT'lilerin emeklilik hakkı gaspının sürdürülmesi, kıdem tazminatı fonu planı, zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi, dolaylı vergilerin arttırılması, İşsizlik Sigortası Fonunun yağmalanması bu saldırılardan sadece bir kaçı. Dahası krizi gerekçe gösteren işverenler, ücret ve mesai ücretlerinden, aynı ödemelerden kesinti yapıyor, iş saatlerini arttırıyor, yemek ve servis hakkını kısıtlıyor, işçileri iş güvenliği malzemelerini ceplerinden karşılamaya zorluyor... Sırtlarını siyasi iktidara dayayan patronlar, bunlarla da yetinmiyor, işçilerin haklarını gasp etmek için yeni yollar buluyorlar. Yasaları ve Yargıtay içtihatlarını tamamen keyfi biçimde yorumlayarak işçileri yanıltmaya, aldatmaya ve ücretlerine el koymaya çalışıyorlar.

Petrokimya sektöründeki bir işyerinde yaşanan olay, işverenlerin pervasızlığını bir kez daha ortaya koyuyor. Söz konusu işyerinde çalışan bir kadın işçinin, bir günlük mazeretsiz devamsızlık yaptığı gerekçesiyle, işe gitmediği günle birlikte hafta tatili ücreti de kesildi. İşveren temsilcileri bu durumun gerekçesini işçiye şöyle bildirdi: "Hafta içinde mazeretsiz devamsızlık yaptığınız ve 45 saatlik haftalık çalışma süresini tamamladığınız için hafta tatiline hak kazanmadınız. Bu nedenle devamsızlık yaptığınız günün yanı sıra hak etmediğiniz hafta tatilinin ücreti de size ödenmemiştir."

4857 Sayılı İş Kanununun 46. ve 63. maddeleri hafta tatili konusunu düzenler. 63'üncü madde şöyle der: "Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırk beş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi; günde en çok yedi buçuk, haftada en çok otuz yedi buçuk saattir. Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde on bir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar arttırılabilir. Turizm sektöründe dört aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık

çalışma süresini aşamaz; denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile altı aya kadar arttırılabilir."

46'ıncı madde ise şöyledir: "Bu kanun kapsamına giren işyerlerinde, işçilere tatil gününden önce 63'üncü maddeye göre belirlenen iş günlerinde çalışmış olmaları koşulu ile yedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az yirmi dört saat dinlenme (hafta tatili) verilir. Çalışılmayan hafta tatili günü için işveren tarafından bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücreti tam olarak ödenir."

Genel tatil ücretini düzenleyen 47. madde ise şöyle der: "Bu kanun kapsamına giren işyerlerinde çalışan işçilere, kanunlarda ulusal bayram ve genel tatil günü olarak kabul edilen günlerde çalışmazlarsa, bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücretleri tam olarak, tatil yapmayarak çalışırlarsa ayrıca

çalışılan her gün için bir günlük ücret ödenir."

Yani kanunda mazeretsiz olarak işe gelmediği için haftalık çalışma süresini doldurmayan işçinin hafta tatili ücretinin kesileceğine ilişkin açık bir hüküm yoktur. Söz konusu işverenin ve işveren vekillerinin bu uygulamaya dayanak olarak gösterdikleri Yargıtay içtihadı ise şöyledir:

"Haftanın tatilden önceki iş süresinde toplam 45 saatlik çalışma olmamışsa, işçi sadece hafta tatili günü çalışmış olmasından dolayı haftalık çalışma süresi doluncaya kadar normal yevmiyesini isteyebilir, ilave ücret isteyemez." [1] Görüldüğü gibi bu ifadelerde de mazeretsiz olarak işe gitmeyen işçiye uygulanan ücret kesintisi müeyyidesinin yanı sıra hafta tatili ücretini kesme müeyyidesinin uygulanacağına ilişkin açık bir ibare yoktur. Bu içtihadı dayanak göstermek açıkça işverenlerden yana yorum yapmaktır.

Son olarak şunu da vurgulamak gerekir: Yasada "mazeretsiz işe gitmeyen işçinin hafta tatili ücreti de kesilir" şeklinde açık bir hüküm bulunmuyorken bu ifadeleri böyle yorumlamak "işçi lehine yorum" ilkesinin "işveren lehine yorum" şeklinde tersyüz edilmesidir. İşçiler patronlar sınıfının haksızlıkları karşısında yasaların ötesinde örgütlü güçlerine güvenmelidir. ■

[1] Yargıtay 9. HD, 18.11.1988, E. 1998/11542, K. 1988/10951

Çakmaktaş'ın Arabası, Sermaye Medyasının Yalanları

Çocukken çizgi film izlemeyenimiz yoktur. Hepimiz se-
verek çizgi film izlemiş, o çizgi filmlerin kahramanları-
nın maceralarıyla eğlenmişizdir. Kimimiz ispanak yediği-
mizde tüm düşmanlarımızı yere serebileceğimizi, kimimiz
uzay savaşlarında kahraman olabileceğimizi düşünmü-
şüzdür. Büyüdükçe gerçeği hayalden, yalandan; doğru-
yu eğriden, yanlıştan ayırbilmeye başlarız. Ispanağın
bizi Temel Reis yapmayacağını kavrarız. Peki, ama hepsi
bu mu? Büyüdükçe medya eliyle kafamıza kazınan her
türlü yanlış düşünceden, algıdan kurtulmamız mümkün
olur mu?

Meselâ bir çocuk Taş Devri çizgi filmini, Çakmaktaş ve
Moloztaş ailelerinin maceralarını izlediğinde onun bilin-
çaltına yerleşen nedir? Devir taş devridir ama yine pat-
ronlar ve işçiler vardır. Fred Çakmaktaş her gün işyerine
gidip çalışır, hatta çıkarken kart okutur. Fabrikalar, işlet-
meler o zaman da patronların özel mülkiyetidir. Sonra
mesela Wilma, Betty'yi telefonla arar, iki aile arabalarına
atlayıp sinemaya, alışveriş merkezlerine gider. Evde duş
da eksik değildir, fırın da.

İşte böyle, "sevimli" bir çizgi film bile çocukların ve
elbette büyüklerin zihnine egemenlerin düşüncesini üfler:
Bugünkü teknoloji ve toplumsal düzen sanki taş devrin-
de de varmış gibi gösterir. Aslında amaç bu yolla tüke-
timi kışkırtmaktır. Araba sahibi olan önemli bir kişidir,
çok daha fazla tüketen statü sahibidir mesajını vermektir.
Mavi gök kubbenin altında ve bereketli topraklar üzerin-
de her şeyin toplumun ortak malı olduğu dönemler san-
ki hiç yaşanmamıştır. Elbette çocuk büyür ve banyodaki
duş başlığının fil hortumundan yapılamayacağını öğrenir
ama taş devrinden bugüne neredeyse hiçbir şeyin değiş-
mediği, özel mülkiyetin hep olduğu düşüncesi artık zih-
ninin derinliklerine kazınmıştır. Çocuklar büyürken bu al-
gılardan, bu düşüncelerden kurtulmalarına izin verilmez.
Tam tersine zehirli algılar daha derinlere doğru itilir.

İzlediğimiz televizyon kanalları, tıpkı çalıştığımız fab-
rikalar gibi, birer patrona, sermaye grubuna aittir. İşyeri-
mizdeki patronlar nasıl sadece kendi çıkarlarını kolluyor-
larsa o televizyon kanalları da sadece kendi sahiplerinin
çıkartlarını kollarlar. Bir çizgi film gösterirken bile tarafsız
değildirler ve ait oldukları sermaye gruplarının çıkarla-

rını yansıtan fikirleri, düşünceleri üretip yayarlar. Kendi
çıkartlarını sanki tümümüzün çıkarınaymış gibi gösterirler.
Çocuk da olsak yetişkin de, bizi aldatmaya odaklanırlar.
Toplumda olup biten değişimleri görmemizi, farklı fikirle-
re zihnimizi açmamızı, gerçekleri görmemizi engellemek
isterler.

Bakın araba parçaları üreten bir fabrikada çalışan ÜİD-
DER'li bir işçi, nasıl anlatıyor başından geçenleri: "Se-
çimler üzerine hararetle sohbet ediyorduk molada. Her-
kes «ben böyle düşünüyorum», «benim fikrim bu», «bana
göre böyle» laflarını kullanıyordu bol bol. Bir arkadaş ko-
nuştı; ona «sen dün akşam A Haber izlemişsin» dedim.
«Doğru bildin» dedi. Sonra bir başkasına aynı şeyi söyle-
dim; «haksısın, izledim» dedi. Sonra diğer işçi arkadaşım
konuştu; «sen bu sabah Star gazetesini okumuşsun» de-
dim. «Yahu okudum ama sen deminden beri herkese 'sen
şunu izlemişsin, sen bunu izlemişsin' diyorsun. Peki, ne-
reden biliyorsun?» diye sordu. İşçi Dayanışması'nı oku-
duğumu, sermaye mediasının ise yalan haber yaptığını
ve sahibinin sesi olduğunu söyledim"

Bu örnek son derece çarpıcıdır. Örgütsüz ve sınıf bilinci
olmayan işçi, patronlar sınıfının düşüncelerini kendisinin-
miş gibi savunabiliyor. Çünkü televizyonlarda ait oldu-
ğumuz işçi sınıfının sorunlarına ve bu sorunların çözüm
yollarına asla yer verilmez. Bu sorunlardan kurtulmak
için sömürü düzeninden kurtulmamız gerektiği gerçeği
gizlenir. "Böyle gelmiş böyle gider" düşüncesi empoze
edilir. Egemenler her ne söylüyorsa doğru kabul etme-
miz, inanmamız, taraf tutmamız ve savunmamız bekle-
nir, kendi gerçeğimiz unutturulur. Meselâ televizyonlarda
ağaçtan inemeyen kedinin haberi yapılır da milyonlarca
işçinin neden sendikalı olamadığı, neden işçilerin iş ci-
nayetlerinde öldüğü gündeme gelmez ve örgütsüz işçiler
buna şaşırmasın bile!

İşçiler olarak eğer örgütsüzsek, bize ait olduğunu zan-
nettiğimiz düşüncelerin aslında yaratılan algının ürünü
olduğunu, patronlar sınıfının çıkarlarını ifade ettiğini gö-
remeyiz. Kendi çıkarlarımızı kollayamayız. Bu çıkarları
ifade eden düşünceleri üretip dile getiremeyiz. Oysa uya-
nık olmalı, egemenlerin gerçekleri çarpıttığını ve yalan
söylediğini bilmeliyiz. ■